

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

- Προς τον Υπουργό Ανάπτυξης
- Προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Θέμα: «Καθυστερήσεις, αστάθεια χρηματοδότησης και έλλειψη συνεκτικού σχεδιασμού στην ερευνητική πολιτική»

Σοβαρά ζητήματα σχετικά με τη χρηματοδότηση, τον σχεδιασμό και τη συνολική διακυβέρνηση της έρευνας στη χώρα θέτει η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών (ΕΕΕ), με ανακοίνωσή της στις 15 Σεπτεμβρίου 2026.

Η έρευνα και η καινοτομία αποτελούν κρίσιμη δημόσια επένδυση για την παραγωγική ανάπτυξη, την κοινωνική πρόοδο και τη συγκράτηση του επιστημονικού δυναμικού στη χώρα. Παρά την αύξηση των δαπανών Έρευνας και Ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια, εξακολουθούν να καταγράφονται σημαντικές αδυναμίες ως προς τη σταθερότητα της δημόσιας χρηματοδότησης, τον προγραμματισμό των ερευνητικών δράσεων και τις διαδικασίες αξιολόγησης και υλοποίησής τους.

Ειδικότερα, η ΕΕΕ επισημαίνει την ανάγκη για σταθερή και επαρκή χρηματοδότηση της βασικής έρευνας και του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ), καθώς και για ενίσχυση των τακτικών προϋπολογισμών των Ερευνητικών Κέντρων και των Πανεπιστημίων. Τονίζει παράλληλα ότι η απουσία σταθερού προγράμματος προκηρύξεων δημιουργεί ανασφάλεια στην ερευνητική και ακαδημαϊκή κοινότητα και δυσχεραίνει τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλούν και οι μεγάλες καθυστερήσεις στις διαδικασίες αξιολόγησης και χρηματοδότησης. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση των Εθνικών Ερευνητικών Υποδομών: ο προσωρινός κατάλογος αποτελεσμάτων του δεύτερου σταδίου δημοσιεύθηκε στις 14 Μαΐου 2026, ενώ, σύμφωνα με την ΕΕΕ, μέχρι τα μέσα Σεπτεμβρίου δεν είχαν ακόμη ανακοινωθεί τα οριστικά αποτελέσματα, γεγονός που περιορίζει σημαντικά τον διαθέσιμο χρόνο υλοποίησης των προβλεπόμενων έργων.

Αντίστοιχα, προβλήματα μεγάλων χρόνων αξιολόγησης έχουν καταγραφεί στη δράση «Ερευνώ-Καινοτομώ», για την οποία αποφάσεις αποτελεσμάτων συνέχιζαν να εκδίδονται ακόμη και τον Ιούλιο και τον Σεπτέμβριο του 2026. Οι καθυστερήσεις αυτές δημιουργούν εύλογα ερωτήματα για τη δυνατότητα έγκαιρης χρηματοδότησης και υλοποίησης ερευνητικών σχεδίων σε ένα ιδιαίτερα ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον.

Παράλληλα, αντιδράσεις στην ακαδημαϊκή κοινότητα έχει προκαλέσει η πρόσφατη προκήρυξη του ΙΚΥ για 310 υποτροφίες εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, καθώς δικαίωμα συμμετοχής έχουν αποκλειστικά υποψήφιοι διδάκτορες των οποίων η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή ορίστηκε από τις 2 Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, αφήνοντας εκτός νεότερους υποψήφιους διδάκτορες.

Τα παραπάνω επαναφέρουν συνολικά το ζήτημα της ανάγκης για έναν συνεκτικό και μακροπρόθεσμο εθνικό σχεδιασμό για την Έρευνα, την Ανώτατη Εκπαίδευση και την Καινοτομία, με σαφείς αρμοδιότητες, σταθερές χρηματοδοτικές ροές, αξιόπιστα χρονοδιαγράμματα και ουσιαστική συμμετοχή της ερευνητικής και ακαδημαϊκής κοινότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

- 1.** Ποιος είναι ο κυβερνητικός σχεδιασμός για τη διασφάλιση σταθερής και πολυετούς χρηματοδότησης της βασικής έρευνας, του ΕΛΙΔΕΚ, των Ερευνητικών Κέντρων και των ΑΕΙ και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα των επόμενων ερευνητικών προκηρύξεων;
- 2.** Πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί η διαδικασία για τις Εθνικές Ερευνητικές Υποδομές και με ποιον τρόπο θα διασφαλιστεί ο αναγκαίος χρόνος και η χρηματοδότηση για την απρόσκοπτη υλοποίηση των εγκεκριμένων έργων;
- 3.** Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση για τη μείωση των μεγάλων χρόνων αξιολόγησης, ένταξης και χρηματοδότησης των ανταγωνιστικών ερευνητικών δράσεων και για τον περιορισμό της διοικητικής και γραφειοκρατικής επιβάρυνσης των ερευνητικών φορέων;
- 4.** Με ποια κριτήρια επιλέχθηκε ο χρονικός περιορισμός της πρόσφατης προκήρυξης του ΙΚΥ για τους υποψήφιους διδάκτορες και εξετάζεται η διεύρυνση των δικαιούχων ώστε να μην αποκλείονται νεότεροι υποψήφιοι διδάκτορες;

5. Ποιος είναι ο συνολικός θεσμικός σχεδιασμός της κυβέρνησης για τη διακυβέρνηση και τη λειτουργική διασύνδεση της Ανώτατης Εκπαίδευσης, της Έρευνας και της Καινοτομίας και με ποιο συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα πρόκειται να υλοποιηθεί;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Μερόπη Τζούφη